

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/139
KARAR NO : 2021/187
KARAR TR : 05/04/2021

ÖZET: 5661 sayılı Yüksek Ö renim Ö renci Yurtları ve A evleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, i letmenin kapatılmasına ili kin kararın da idari yargıda konu yapılması kar ısında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada de erlendirildi inde DAR YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : N.G.
Vekili : Av. A.F.G.
Davalı : 1-Sakarya Valili i 2- Milli E itim Bakanlı ı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Milli E itim Bakanlı ı Özel Ö retim Genel Müdürlü ünün 19/11/2019 tarihli ve ...410.03-E:22912757 sayılı kararı ile, davacıya ait "G. Ö renci Konukevi" isimli binada, 5661 sayılı Yüksek Ö renim Ö renci Yurtları ve A evleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun uyarınca, kurum açma izni ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatı alınmadan, izinsiz ö renci barınma faaliyetinde bulunuldu undan bahisle, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca davacı adına 51.168 TL idari para cezası verilmi , Sakarya Valili i l Milli E itim Müdürlü ünün 21/11/2019 tarih ve ...410.08-E.23062996 sayılı kararı ile, aynı nedenle 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca kurumun mühürlenerek kapatılmasına karar verilmi tir.

2. Davacı vekili, kapatma kararına kar ı ayrıca idari yargı yerinde dava açtı nı belirterek, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. Sakarya 1. Sulh Ceza Hâkimli i 16/01/2020 tarihli ve D. No.2019/3331 sayılı kararı ile, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildi i i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kapatma kararı da verilmi ve dava konusu edilmi oldu undan, idari yaptırım kararına ili kin hukuka aykırılık iddialarının bu i lemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülece i, bu nedenle uyu mazlı ın çözüm yerinin idari yargı yeri oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev yönünden reddine karar vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

4. Davacı vekili, bu kez, kapatma kararına kar ı açtı ı dava ile birle tirme kararı verilerek, idari para cezasının da iptal edilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açtı nı.

B. dari Yargıda

5. Sakarya 1. dare Mahkemesi, 21/12/2020 tarihli ve E.2020/90, K. 2020/870 sayılı dosyasında idari i lemi tesis eden idarenin Ankara ilinde oldu u gerekçesiyle davanın yetki yönünden reddine karar vermi tir.

6. **Ankara 7. dare Mahkemesi 28/01/2021 tarihli ve E.2021/127 sayılı kararı** ile, kapatma kararının ayrı olarak ve farklı idari i lemle farklı kurum tarafından tesis edildi i, karara kar ı açılan davanın reddine karar verildi i belirtilerek, bu davanın sadece idari para cezasının iptali istemiyle açıldı ı, idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, 5661 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasından kaynaklandı ı ve anılan Kanun'da idari yaptırım kararına kar ı bir kanun yolu gösterilmedi i, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesinin uygulanma kabiliyeti bulunmadı ndan, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait oldu u sonucuna varıldı ı açıklanarak, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir.

III. LG L HUKUK

7. 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesi öyledir:

"(De i ik birinci fıkrâ:27/6/2019-7180/1 md.) Gerçek ve tüzel ki iler tarafından yemekli ve yemeksiz ö renci yurtları ve buna benzer kurumlar açılması ve i letilmesi ortaokul ve ortaö renim düzeyinde Millî E itim Bakanlı nın, yüksekö renim düzeyinde Gençlik ve Spor Bakanlı nın iznine ba lıdır. İgili Bakanlıklar bu yurt ve kurumları tespit edecekleri esaslara göre denetler.

(Ek fıkrâ: 15/8/2017-KHK-694/19 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/19 md.) Yurt ve benzeri kurumların kurucularında, kurucu temsilcilerinde ve personeline; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmi olsa bile kasten i lenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa u ramı olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlı na kar ı suçlar, Devletin güvenli ine kar ı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin i leyi ine kar ı suçlar, milli savunmaya kar ı suçlar, Devlet sırlarına kar ı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rü vet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karı turma, edimin ifasına fesat karı turma, suçtan kaynaklanan malvarlı ı de erlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlı a kar ı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında i lenen suçlardan ceza almamı olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovu turma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenli ine kar ı faaliyette bulundu una karar verilen yapı, olu um veya gruplara üyeli i, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması artı aranır."Gerçek ve tüzelki iler tarafından yemekli ve yemeksiz ö renci yurtları ve buna benzer kurumlar açılması ve i letilmesi Milli E itim Bakanlı nın iznine ba lıdır. Milli E itim Bakanlı ı bu gibi yurt ve kurumları tespit edece i esaslara göre denetler.

(Ek fıkrâ: 15/8/2017-KHK-694/19 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/19 md.) Yapılan inceleme, soru turma ve denetimlerle yurt ve benzeri kurumun;

a) Bakanlıkça onaylı yerle im planında izinsiz de i iklik yapması,

b) Mevzuatta belirtilen sayıda personel çalı tırmaması veya mevzuata aykırı personel çalı tırması,

- c) Barınma hizmetine ili kin yükümlülük veya taahhütlerini yerine getirmemesi,
- ç) Sözle me veya taahhütnamelerinde usulsüzlük yapması,
- d) Bu Kanun ve buna dayanılarak yürürlü e konulan yönetmelik, yönerge ve genelge hükümlerine aykırı fiillerde bulunması,
- e) Kurum açma izninde belirlenen ö renim düzeyi ve cinsiyetine aykırı ö renci barındırması,
- f) Kayıt dı ı ö rencileri veya ö renci olmayan ki ileri barındırması,
- g) Kurum açma artlarından herhangi birini kaybetmesi,
-) Kurum açma izninde belirlenen amaç dı ında kullanılması,
- h) Yönetmelikle düzenlenen artları yerine getirmeden kapatılması,

hâllerinin tespitinde; (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerindeki fiiller için brüt asgari ücretin iki katı; (e), (f) ve (g) bentlerindeki fiiller için brüt asgari ücretin üç katı; () ve (h) bentlerindeki fiiller için brüt asgari ücretin be katı idari para cezası uygulanır ve () ve (h) bentlerindeki fiilleri i leyen kurumların kurum açma izni ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatları iptal edilir. () ve (h) bentlerindeki fiillerin dı ındaki fiillerin tekrarı halinde idari para cezası miktarı ilgili bentler için belirlenen para cezası miktarlarının be katı olarak uygulanır ve bu bentlerdeki fiillerin üçüncü kez tekrarlanması halinde ise kurum açma izni ile i yeri açma ve çalı ma ruhsatı iptal edilir. Bu fıkranın () ve (h) bentlerinin dı ındaki bentlerde belirtilen fiiller nedeniyle idari para cezası verilmesi hâlinde ceza tebli edilir ve idari para cezasına neden olan hususun giderilmesi için ilgili kuruma en fazla üç ay süre verilir. Bu süre sonunda idari para cezasına neden olan hususların devam etti inin tespiti halinde ise yeniden kanuni i lem yapılır.

(Ek fıkra: 15/8/2017-KHK-694/19 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/19 md.) Yurt ve benzeri kurumlar, ortaokul, ortaö renim ve yüksekö renim ö rencilerine barınma hizmeti vermek amacıyla açılır ve bu Kanun ile 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî E itim Bakanlığı nın Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesine göre i yeri açma ve çalı ma ruhsatı alırlar. Ö renim düzeyine göre barınma hizmeti verilecek ö renciler ile bu hizmetin verilebilece i kurumlar ve bu hizmeti sunacak gerçek ve tüzel ki ilerin nitelikleri yönetmelikle belirlenir. Her ne ad altında olursa olsun, ö renci barınma hizmetlerine ili kin faaliyetlerin ruhsatsız yürütülmesi halinde brüt asgari ücretin yirmi katı idari para cezası uygulanır ve bu yerler valilikçe kapatılır.

....."

8. 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesini de i tiren 06/12/2006 tarihli, 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesi öyledir:

" (1) Bu Kanunun;

- a) darî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
- b) Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır"

9. Aynı Kanun'un 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrada ise; idari yaptırım kararının verildi i i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmi olması halinde; idari yaptırım kararına ili kin hukuka aykırılık iddialarının, bu i lemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülece i kurala ba lanmı , bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardı ı ba lantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandı ı ifade edilmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

10. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başkanlıkta bulunulmuş oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ilkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyu mazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başkanlarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇFTÇ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüldüğünden:

12. Dava, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

13. Yukarıda 9. pararafta izah edilen ve 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak; idari yaptırım kararının verildiği ilim kapsamında aynı ilim ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmemesi halinde; idari yaptırım kararına ilkin hukuka aykırılık iddialarının, bu ilimin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

14. Uyu mazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyu mazlıklarının çözümünde, idari para cezasına ilişkin ilim kapsamında aynı ilim ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmemesi ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmştir.

15. Görev kuralları kamu düzenine ilkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müstesna hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişi de etkili olacaktır, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

16. Davanın açıldığı ilimdeki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı ilimde görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de ilimliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

17. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun de ilimliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

18. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 5661 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i, ancak; idari para cezasına konu i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak *kapatma* kararı da verildi i ve idari yargı yerinde dava konusu edildi i anlaşıldı ndan; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılı ı iddiasının da, idari yargı yerinde görülece i ku kusuzdur.

19. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada de erlendirildi inde, 5661 sayılı Kanun'un 1. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasına kar ı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 7. dare Mahkemesinin 28/01/2021 tarihli ve E.2021/127 sayılı ba vurusunun reddine karar verilmesi gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Ankara 7. dare Mahkemesinin 28/01/2021 tarihli ve E.2021/127 sayılı BA VURUSUNUN REDD NE,

05/04/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN